

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Evsebii Nierembergii Madritensis Ex Societate
lesv De Adoratione In Spiritv Et Veritate Libri Qvatvor**

Nieremberg, Juan Eusebio

Antverpiæ, 1631

Cap. X. Extirpandum esse amorem sui.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46187)

400 IO. EVSEBII NIEREMBERGII
dius quæris, & non voluntati melius?

Ad normam solùm Dei factus est amor: ideo nulli alij rei coaptatur, nec quiescit. Calceus Goliath minimè adæquaretur pedi Zachæi. Amor est primum donum: cui nisi primo bono debetur & primo benefactori? Amor est donum per se, cui nisi bono per se dandum? Amor est donum naturâ suâ, cui nisi bono naturâ suâ offerendum? Amor est donum principium reliquorum donorum, cui magis donandum, nisi illi Bonitatis essentia quæ principium essentiarum est? Amor per se est acceptabilis sine aliis donis, & reliqua dona sine amore displicent; cui conformior quàm Deo, qui per se est amabilis & placens, & sine illo nulla debent placere? O Domine, quomodo possum te dignè amare, cum nec dignè possim seruire tibi, qui non habeo vnde tibi seruiam? Tua sunt omnia; quia tu donasti mihi cuncta, potiùs seruiendo mihi. Da, qui me amas quantum potuisti, vt te amem plusquam possum.

C A P V T X.

Extirpandum esse amorem sui.

VT ames & honores Deum vt decet, non fatis est non amare te, & mundum; sed oportet te odisse, & vilissimum putare super omnia,

omnia, & dignum odio omnium creaturarum. Vergente naui in vnum latus, in contrarium transeuntes nauæ inclinant. Nimiùm te amasti, opus est nunc te odisse. Vt maiori impetu profilias antrorsum, oportet retrocedas, & cursum ex distantiori arripias. Vt Deo vehementiùs appropinques amando, imò vt te ames verè & rationabiliter, à fastidio tui impetum collige. Tantò est cursor proximior metæ, quantò distat à primâ lineâ: eò viciniior Deo fies, quò à te remotior. A te debes exire, vt ad Deum finem omnium venias. Nullum magis aduersarium, quàm te habes: plusquam capitales inimicitias tecum debes gerere, quia plusquam capitalis hostis tibi es: enormiùs te offendis, quàm nemo alius. Ab amico lædi acerbìus ferimus, quàm ab extraneo, quia præterquam sperabatur contingit: turpius & odiosius erit à te lædi, qui nullo modo læsisse debueras. Molestè ferimus lædi corpus ab hoste, molestiùs ab amico, à quo salutem expectabamus: cur patienter sustinemus lædi à nobis animam? Corpus nostrum tradi summo Principi ægrè habemus; & mentem tradi cuius homini vulgari & vili stercore non pudet, cùm perturbamur ob quodlibet conuitium, & iniuriam, aut iacturam. O quantus pudor & molestia nobisipsis sumus! Pudor & erubescencia est

Cc facien-

facientiū mala, molestia & onus patientium: vtraque miseria conditio nostra est: nobis facimus mala, & à nobis patimur: miseri nobis sumus, & immisericordes; violenti, & violati; superbi, & viles. O quàm truces & immisericordes sumus, cū nostri miseremur, & non irascimur! Perinde est misericordia & amor proprius, ac compassio quā quis colubrum gelu rigentem in sinu foueret, qui refocillatus pestifero morfu occidet benefactorem.

Evidentissimum est, plus debere te iratum tibi & perosum esse, quàm cunctis hostibus tuis: & quantum ad affectum erga te, quò minùs respicis gloriam Dei, & impediris quærere solū voluntatem eius & honorem, iustiùs quàm in hostem & totum infernum debes in te sœuire sine modo; quamuis in effectu, & macerationibus externis, prudens moderatio requiratur, iuxta superiores tuos & confessarios, & rectam rationem; vt in hoc etiam quæras gloriam Dei, propter quam expedit etiam tibi parcere in cruciati- bus aliquibus immodicis; sicuti propter gloriam Dei & nostram salutem cogimur ignoscere aliis inimicis, & consulere illis. Nam quod Deus à nobis in primis exigit, & in quo vindictam præcipuam debemus sumere, est mors voluntatis propriæ, non corporis. Iuxta hæc evidentissimum dico esse, plus oportere

te

te irasci tibi, quàm cunctis hostibus & malefactoribus tuis. Excogita hominem, cui plures æmuli capitali odio infidiabantur, traditum esse in munitam & tutam arcem, vt seruetur & defenderetur à cognato vnico amico suo, strictissimâ necessitudine & omnibus vinculis & obligationibus coniuncto, qui solus fidus credebatur & debebat esse; nec aliud asylum restare homini illi, nec spem nec fidem alibi esse: in cuius amici potestate fuit positum, vt nullo modo posset illum aliquis inimicus lædere, nec capillum eius contingere, nisi ipse inimicum introduceret illuc, & claues arcis traderet, dato suo consensu manus suæ litteris subscripto. Si iste qui debebat fidelis & amicus esse, tam perfidus inueniretur, vt omnibus aduersariis referaret ianuam, & introduceret, vt læderent hominem illum, contemnerent, omnem in eum sæuitiam exercerent prout libitum esset; & prætereà ipse quoque, qui debebat defendere, perniciosius sæuiret, offendens præ omnibus illum; imò si aliquis benefacere vellet, impediret, vt nullum bonum nec munus sanum ad illum accederet, sed si aliquod veniret ipse corrumpere, aut venenum aut absinthium miscens: cui igitur infensior esset homo iste miserrimus? an alicui hostium, an illi amico consanguineo, perfidissimo, qui solus ce-

teris cunctis inimicis æquiualebat? quippe nihil vniuersi valebant sine illo. Quàm incredibile infidelitas, crudelitas, inhumanitas eius hospitis esset! omnium odium in illum conuerteretur, quòd plus cunctis noceret. O beneficentissima Veritas! quæ incolumitatem meam meæ solum confidentiæ commendafti, vt qui charior mihi debebam esse; sed sum atrocissimus contra me. Dæmones, homines, infernus, mundus, aduersus me sunt; sed omnes manent inermes, nisi ego arma ministrem: omnes innocentes erunt, nisi ego mihi noceam. In meo arbitrio est meum damnum: nec vllus me verè lædet, nisi ex licentiâ meâ, nisi voluntas mea sit, nisi postquam ego me prodiderim. Ego vnus fabrico mihi omnium iniurias omnes, quas immeritò imputo aliis: ego resisto beneficentiæ Dei, impedio effectum donorum suorum, inficio gratias suas, corrumpo virtutes ipsas abutens omnibus; quomodo mihi adulabor molestissimo, quomodo mulcebo & fauebo nocentissimo? Non est sufficiens odium iniuriis mihi illatis à memet. Quoties mihi imposui? quot culpas contraxi? cælo me fraudavi, gratiam neglexi: & ne numerem spiritualia damna, quæ sunt sine numero & modo; quot tristitias cordis, quot afflictiones mentis, quot infortunia rerum, quot iacturas
tempo-

temporalium, quot morbos corporis, quot contemptiones, quot conuitia, quot irrisiones conciliaui mihi, per inordinationem passionum mearum, paruam circumspectionem, & gustum appetitus! Si vnus ex iustâ causâ me contristet, offendor; cur aduersus me non irascor, cum me iniustissimè passim lædâ? Si semel deprehendisses, ô homo mendax, aliquem mentiri, numquam fideres; & à te deceptus & læsus toties, adhuc tibi confidis, nec te habes in omnibus suspectum.

Verùm quid recensco iniurias meas? Sufficit, vt me horream, & mea omnia sanctè oderim, quæ impedimento fuere vt expedite amarem Deum. O Veritas sanctissima, & fidelis, quia in me ipsum scelestus & infidus fui, deberem me abominari, & non quærere me; quantò magis, quia scelestissimus & perfidus fui tibi? Propter memet oportebat me odisse; quantò magis, Domine, propter te? Quia non me iuste amaui, decebat me horrere; quantò magis, quia nullo modo amaui te, qui solus debes amari. Non amaui te, quia nec me amare noui: imò non me amaui, quia non amaui, quod ego eram reuera, sed aliud minus. Non amaui animam, quod præcipuè sum; sed solùm corpus, quasi solùm & omnino corpus essem, quod non sum: nam habeo etiam animam, pro quâ

406 IO. EVSEBII NIEREMBERGII
posuit suam Filius Dei. Vt amarem partem
meam, non amaui me totum; & quod plus
doleo, non amaui id quod mihi est totum,
Deum Saluatorem meum.

Si zelum Dei habes, perfide homo, non
poteris non habere odium tui. Do vt parcas
tibi in iis quibus tibi nocuisti, & in te pecca-
sti; satis restat causa odij proprij, non amasse
Deum, & in eum peccasse. Irasceris cum
audis malignitatem Caiphæ, & proditio-
nem Iudæ, & ad ipsum solum nomen ex-
candescis: cur in te blandus eris? Dic, ô spi-
ritus superbe, si particulam veræ humilitatis
habes, hoc est veritatis, nonne te iudicas pri-
mum & maximum peccatorem omnium?
imò nihil facies, cum sanctus Paulus id de se
putauit: quare & peruersissimum omnium
creaturarum te debes putare, & adhuc su-
perbè tibi locum assignas. Nihilominus
nunc rogo, si pessimam creaturam te putas,
ergo peiorem quàm Iudam & Caipham, &
quemuis alium: si igitur peiorem te iudicas,
consequenter age, ne ridearis ab Angelis; &
vt in peiorem, amore aut odio & zelo in te
animaduerte. Vide nunc, si peccatum Iudæ,
aut peccata Antichristi merentur amorem.
Si Deus tuæ dispositioni commisisset suppli-
cium eius qui alapam impegit IESV, aut pri-
mum qui spuit in faciem illam, quam desi-
derant

derant Angeli videre, aut maledicti Arrij & Nestorij, aut peruersissimi Antichristi, aut mendacissimi Luciferi, vt punires peccata horum prout iuste tibi videretur; quomodo te haberes erga illos? an fortasse illos mulceres, & adulareris, & curares in omnibus delectare? an potius curares ostendere in conspectu omnium creaturarum, quantum apud te valeret gloria & honor Dei violatus? Non minus severo animo debes ardere contra te: nam peiorem te debes putare, si non est ficta æstimatio tuæ vilitatis; nec te, nec Deum vis fallere. Seuerius & fructuosius apud te in te ipsum oporteret moueri, quàm erga peruersiorem dæmonem. Dæmon vnum peccatum fecit cogitationis, ob quod damnatus fuit: tu innumera etiam operis. Ille peccauit in Deum, cui minus obligatus erat: nec enim Angelus fuit factus Deus, nec tormenta pro Angelis est passus; nec illis aliquando pepercit, quemadmodum pro te homo factus Sanguinem suum effudit; & plusquam septuagies septies pepercit tibi, & parceret. Attende nunc; essetne laudabile familiaritatem contrahere cum magnò illo principe dæmoniorum, & eius honorem aut voluntatem curare? cur tecum amicitiam nimiam habes, & tuum honorem desideras, quietem sollicitas, voluptates & voluntates tuas facis? Ite-

408 IO. EVSEBII NIEREMBERGII
rùm rogo, si illum spiritum malignum, qui
sæpius te decepit, tentavit, & induxit in pec-
cata, & à salutis viâ te amouit, traderet Deus
in tuam potestatem, & deinde alium, qui
minùs tibi nocuit; & iuberet Deus, vt vtrum-
que punires iuxta damna quæ tibi fecerunt,
in quem atrocius sæuies? in eum qui tibi
plus nocuit, ane in istum benignus esses? At
quomodo tibi pacificus es, qui tibi insolenti-
or es, & magis noxius; non dico illo spiritu
infensori, sed vtroque, cùm neuter te læ-
dere possit, nisi tu velles, & consensu tuo?
Sæpius seduxisti & læsisti te, sæpius tentasti,
& scandalum tibi parasti: nunc nescio quo-
modo te benignè aspicias, qui te debes aspi-
cere peiorem, & nocentiorē tibi, quàm
Caiphā, Arriū, Antichristū, Lucife-
rum. O anima, per IESVM obtestor, vt con-
sideres hæc, si ita sint; si verum sit, quòd te
plus lædas, quàm Lucifer maledictus lædere
potuit: & ne te ames inordinatè, si habes ze-
lum honoris diuini & exaltandi gloriam Dei:
quantum enim per priuatum amorem te eri-
gis & curas, tantò Deus, quoad gratiam &
virtutes, in te minuitur, & humiliatur: at
quantum per odium humile tui te aspernaris,
tantò Deus in te augmentatur, & exaltatur.
Quis maior inimicus tibi quàm tu, qui in te
non permittit exaltari Deum?

At

At si te, ô homo nequam, non oderis plusquam alios inimicos, te saltem ante oculos habe, tamquam aliquem inimicum. & pariter inuideas; nec in illâ tui prosperitate, & delectatione corporali gaudeas. Cùm illi, quem odisti, aduersi quid accidit, gaudes; ita tecum debes affici: cùm inimicus contemnitur, & ridetur, lætaris; sic cùm tu irrideris, & despiceris. Inimicum non mulcebis, non inuitabis ad delicias; pariter nec te. Inimicum semper velles affligere, insidiaris semper, captas occasionem vindictæ: sic tecum age, si in te odium armas; hoc enim odisse est. Si hæc non feceris, seduceris, putans te amore tui non ægrotare. Vbi non interuenit beneplacitum Dei, affectum omnem erga te oportet trucidare viriliter pro gloriâ diuinâ. Pro eâdem tamen, in effectu asperitatum exteriorum, oportet subiectum esse alicui prudenti viro & zelatori maioris gloriæ Dei; vt sic quoque sacrifices voluntatem & iudicium proprium.

Non tamen existimes, vitam se abnegantis, fastidientis, & persequentis, intolerabilem & tetricam esse: imò lætior erit. Plus hilaris amor Dei est, quàm proprius. Satis lucris est in odio tui, Amor Dei. Præstat quòd Deus ardentissimè te amet, quàm quòd tu ipse te ames. Vtilior tibi Deus potest esse; & gestit

exhibere gaudia, ad experimentum suæ iucunditatis potentissimæ ad beatificandum, in ipsis molestiis vitæ & iniuriis hominum consolans, & delectans, probationem suæ dulcedinis exhibens. Apostoli ibant gaudentes à conspectu concilij, quoniam digni habiti sunt pro nomine IESV contumeliam pati. Memento admirandi, sed verissimi dicti: Omne gaudium existimate, cum in varias tentationes incideritis. Potuit Deus pueros Babylonicæ fornacis ipsis flammis recreare, & ex igni refrigerium præbere: potens est & in aduersitatibus non contristare. Præterea si de malis eorum, quos oderimus, lætamur; de iis, quæ tibi grauias contingunt, gaudebis: cumque plura aduersa eueniant quam commoda, sæpius lætari necesse est, quam cum te amabas. Incommoda sunt præstò & obuia; commoda rara & extra usum: quare necessariò sæpius gaudebit, qui de aduersis suis gaudet; quia necesse est semper aliquid pati in hac vitâ. Non sunt ita sub casu mala, ut sunt bona. Fruitio bonorum dicitur fortuna, quia fortuitò & rarò eueniant: non ita malorum frequentia; quare minori interruptione gaudebit, qui sedes lætitiæ mutauit. O quantum gaudium est, esse exoneratum se ipso, & exemptum importunâ & molestâ curâ sui! Credo, eum qui se deposuit, & reliquit,

DE ADOR. IN SPIRITU ET VER. LIB. IV. 411
quit, euasisse huius vitæ miseras & angores.

Neque leuis fructus serij & sinceri odij propriij, est amare alios. Vide quàm insolens & quàm potens hostis sit, amor sui: tam robustus est tyrannus, vt æquiualeat & occupet locum charitatis erga omne genus humanum, & Deum ipsum, quorum dilectiones vnus amor proprius sæpè deuorat & consumit. Qui se nimium diligit, nec Deum nec alios nouit diligere: qui se verè odit, etiam affligentes se ipsum amabit; gaudebit, si oppressione alicuius molestetur, considerans illud in se deprimi & pati, quod sibi præcipuè obstat & aduersatur, & à se meritò odio haberi & molestari debet: cumque nemo ægrè habeat, si aliquis insectetur secum pariter & affligat hostem capitalem suum, potius adiutori gratiam habet; sic qui se odit, eum qui ipsum persequitur & adiuuat, amabit potius.

Non leuis quoque fructus odij sui est non amare peccata: omnia procedunt ab amore proprio, qui est metropolis omnium cupiditatum & vitiorum, à quo cetera deducuntur. Irâ non peccabit, qui gaudet læsus; nec superbiâ, qui cupit contemni; nec impatientiâ, qui omni supplicio se dignum putat. Non leuis fructus est, tollere omne impedimentum vt ames Deum; non leuis utilitas, subdere te tibi,

bi, & esse verè & pacificè dominum tui. Denique si vis scire, quàm vtilius sit odisse se, opus est vt cognoscas quantum distet gratia à peccato & virtus à vitio: tantò fructuosius est odisse se ex virtute, quàm se amare ex vitio. Si homines oderunt cum pernicie proprià eos qui nocuerunt sibi, minus quàm tu te læsisti; tu cum virtute, laude, & præmio, te habes odio, qui plus omnibus tibi nocuisti.

CAPVT XI.

Quà ratione diligendi sint proximi.

O Veritas amabilis, da mihi vt amem te super omnia, & omnès propter te: da te amicis meis, & omnibus iis quibus bene volo, non diuitias, & bona falsa atque indigna amore. Disce spiritus infirme sine iniurià amare. Sæpè dilectionis modus adæquatur odio aut contumeliæ. Magnam irrogabis iniuriam amico, quem amas, si optes illi diuitias tamquam verum bonum: excellentiùs enim, quàm ipsum, illas diliges: nam eas amas vt sufficientiam, illum vt egentem; quare libentiùs carebis illo, quàm istis. Hinc fortuna, arbitra amicitiarum; & mutatio eius, est mors amoris, & natiuitas perfidiæ. Hinc æquale periculum sinceræ fidei, siue ames amicum propter diuitias, aut diuitias amico.

Sicut